

Motion till riksdagen 2017/18:4135

av **Lars Hjälmered m.fl. (M, L, KD)**

med anledning av skr. 2017/18:181 Riksrevisionens rapport om det samlade stödet till solet

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör låta analysera det samlade stödet till solet utifrån ett övergripande perspektiv, där solet jämförs med andra förnybara tekniker, i syfte att nå ett samhällsekonomiskt lönsamt stöd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör fokusera den framtida stimuleringen av utbyggnad av solet främst till regelförenklande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Riksrevisionens rapport RiR 2017:29 Det samlade stödet till solet riktas kritik mot det statliga stödet till solet. Granskningen utreder om det samlade stödet till solet bidrar till EU:s och riksdagens energi- och klimatpolitiska mål på ett samhällsekonomiskt sätt. Granskningen har även tittat på om regeringen och berörda myndigheter i tillräcklig omfattning har tagit fram samhällsekonomiska analyser av det samlade stödet som underlag för riksdagens beslut om styrmedel för stöd om solet och om underlagen har rapporterats på ett transparent sätt.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att underlagen till stor del saknar samhällsekonomiska analyser och att stödets kostnadseffektivitet i förhållande till målet om ökad förnybar el inte har belysts i tillräcklig omfattning. Det saknas även en analys av stödets statsfinansiella effekter vid en betydande utbyggnad av solet. Enligt granskningen har riksdagen därmed inte fått fullgod information inför sina beslut.

Riksrevisionen anser att stödet per producerad kilowattimme är högt jämfört med stödet till annan förnybar elproduktion som primärt subventioneras via elcertifikatssystemet. År 2016 var andelen el som kom från solceller 0,1 procent av den totala energiproduktionen i Sverige. Det saknas enligt Riksrevisionens analyser som på

ett övergripande och konsistent sätt studerar samhällsekonomisk lönsamhet av stöd till olika typer av förnybar el i Sverige. Inte minst gäller detta stöd till solkraft.

Sammanfattningsvis visar Riksrevisionens granskning att en annan utformning av stöden sannolikt skulle ha gett mer förnybar el för pengarna, åtminstone på kort sikt, och att stödets kostnadseffektivitet på längre sikt är oklar och bör utredas.

I skrivelsen berör regeringen vilka åtgärder som ska vidtas med anledning av Riksrevisionens iakttagelser där regeringen avser att redovisa motiv till och effekter av det samlade stödet till solet, bl.a. kring de långsiktiga statsfinansiella effekterna som de olika stöden innebär och vilka motiv som finns för tekniskspecifika stöd. Riksrevisionen å sin sida menar att regeringen bör låta analysera det samlade stödet till solet utifrån ett övergripande perspektiv, där solet jämförs med andra förnybara tekniker i syfte att skapa förutsättningar för att åstadkomma en kostnadseffektiv styrning mot förnybarhetsmålet, där alla väsentliga samhällsekonomiska konsekvenser beaktas.

Vi delar denna bild och menar att en översyn av stödet är nödvändig för att uppnå största möjliga elproduktion för de samlade pengarna som satsas på stödet. För den fortsatta utvecklingen av solet krävs ett gediget underlag för huruvida de solceller som nu sätts upp med hjälp av regeringens stöd bidrar till ett stabilt framtida elsystem, eller om pengarna hade kunnat göra större nytta om de använts annorlunda.

Även Konjunkturinstitutet (KI) är kritiskt till stödet. KI menar att jämfört med elcertifikatssystemet, vilket kostnadseffektivt fasar in förnybar el, innebär ett särskilt stöd till solceller avsteg från principen om kostnadseffektivitet och teknikneutralitet. Trots den skarpa kritiken mot stödet från tunga instanser valde regeringen i vårändringsbudgeten att skjuta till 170 miljoner kronor för att fortsätta att stimulera utbyggnaden av solceller, vilket har fört upp de totala anslagsramarna till miljardbelopp för 2018.

Strävan efter en förnybar energisektor är lovvärd, och Sverige har kommit långt i sitt arbete och majoriteten av det svenska elsystemet är i dag fossilfritt. Samtidigt är det viktigt att kontinuerligt utveckla det miljömässiga arbetet i omställningen mot ett hållbart och förnybart samhälle. De pengar som satsas måste dock alltid sträva efter att skapa största möjliga klimatnytta för varje enskild krona. Regeringens satsningar och stöd till solet gör dessvärre inte det, och det finns därför anledning att satsa på andra typer av främjande åtgärder. Att förenkla tillståndsgivningen kring installerandet av solceller är en av flera åtgärder som kan genomdrivas för att förbättra möjligheten för människor att på eget initiativ, men utan betydande kostnader för samhället, bidra till omställningen. Förslaget om att slopa krav på bygglov för solcellspaneler och solfångare är därför ett steg i rätt riktning, och en ytterligare översyn bör göras gällande regelverket kring solet i förenklande syfte.

Lars Hjälmered (M)

Maria Weimer (L)

Penilla Gunther (KD)